Tadqiqot uz

ЎЗБЕКИСТОН ОЛИМЛАРИ ВА ЁШЛАРИНИНГ ИННОВАЦИОН ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАРИ

МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2021

» Ҳуқуқий тадқиқотлар
» Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
» Тарих саҳифаларидаги изланишлар
» Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
» Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
» Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
» Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
» Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
» Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
» Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
» Физика-математика фанлари ютуқлари
» Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
» Кимё фанлари ютуқлари
» Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
» Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
» Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

28 FEVRAL
№25

CONFERENCES.UZ

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР" МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 25-КЎП ТАРМОҚЛИ ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ
12-ҚИСМ

МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ 25-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-12

MATERIALS OF THE REPUBLICAN 25-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-12

ТОШКЕНТ-2021

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2021]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 25-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 28 февраль 2021 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2021. - 12 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши
Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фарғона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидаги изланишлар
Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви
PhD Шакирова Шохида Юсуповна (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги "Оила" илмий-амалий тадқиқот маркази)

6.Журналистика
Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт
PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт
Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш
Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари
Доцент Сохадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари
Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар
Phd доцент Қаҳҳоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси
© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ СОҲАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

1. Mukhammadjon Jabborov Sunatullo, Rakhmatov M.G
CULTURE AS A FACTOR IN STRENGTHENING INTERETNIC RELETIONS....................7
2. Talipov Ulug‘bek, Ismatov Shoxruh
O‘ZBEKISTON SUD-HUQUQ TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING DAVLAT BOSHQARUVIDAGI O’RNI..9

МАДАНИЯТ ВА САНЪАТ СОҲАЛАРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ

CULTURE AS A FACTOR IN STRENGTHENING INTERETNIC RELETIONS

Mukhammadjon Jabborov Sunatullo son
Navoi State Pedagogical institute ,
Faculty of History, 2nd year student
Research advisor: **Rakhmatov M.G**
Tel;+998906195171
muhammadjan.djabborov@gmail.com

Abstract: The state cannot strengthen its power and prestige in the world only with the help of money and armed forces. The country can expand its sphere of influence through cultural reforms. However, no matter how different cultures differ from each other, there are wide opportunities for their development due to objective laws, interactions, interconnectedness and mutual enrichment. The national culture, history, customs, traditions, language, literature and art of each nation are reflected in the national culture of each nation.

Keywords: Culture, Unique characteristics and traditions, Cultural spheres, “SharqTaronalari”, Modern civilization, Friendly relations, Diaspora, The Great Silk Road, The Afrosiab, Interethnic relations, “Shashmaqom”, Spiritual development and etc.

Culture is, in fact, a self-sufficient system of society, of peoples, that guarantees their existence. From this point of view, the spiritual renewal of society raises the culture, creates a unique guarantee of the existence of society. Culture is the key to understanding the wisdom of the people. Due to the internal conflict that has existed in the history of society for a long time, but has intensified unexpectedly in the twentieth century, different peoples are intensifying integration processes that bring some aspects of national differences closer together. At the same time, in contrast, there is a growing trend of cultural self-awareness and self-preservation of peoples. Awareness of national identity is a natural desire of people to preserve their unique characteristics and traditions, an objective need to preserve the nation. Any nation, regardless of its size, is the wealth of mankind. The disappearance of the language, culture and other characteristics of any nation leadsto the impoverishment of the cultural and genetic fund of the Earth, the capabilities of the individual. Therefore, Uzbekistan supports the establishment of cultural ties based on equality in the socio-economic, political and cultural spheres with the peoples and sister regions living in its territory. For example, based on the agreement signed between Uzbekistan and Kazakhstan on January 10, 1994, cooperation in the field of culture is planned for 2013-2015. According to it, “SharqTaronalari”, International Biennale of Photographers, “Joys of Tashkent-2014”, “Orteke” International Puppet Theater Festival, “Eurasia” International Film Festival, People’s Artist A.Ismailov International Conference, Cultural relations are being further strengthened through the participation of representatives of the two countries in the Great Steppe Song Festival and the Operalia International Music Festival.[1]

It should be noted that the interaction of different cultures, the different views, the desire to know it is a positive phenomenon, on the one hand, it is, on the other hand, the sphere of influence. acquisition, over-popularization of culture, assimilation of meaningless general behavior through culture, one-sidedness, inadvertently accustomed to it, exposure, imitation, especially blind cosmopolitan culture of young people they can also lead to unpleasant situations by taking their patterns as a model for themselves. Modern civilization is rapidly changing the world around us, the way of life and thinking, the way of life. The desire to live leads to it and continues to do so. It comes in the form of different conditions, speeds, changes. At the same time, there is a growing debate about the future and development of culture. Controversy is growing over whether it is

unique, whether the prospects for development are common, or whether it has different currents. Therefore, it is very important to reach the essence of culture and strive to find its inner potential.

The restoration of spiritual values in the cultural sphere also means adaptation to the modern world and information civilization. The harmonization of our traditional values with the democratic values of the modern world, their further development in the future, will serve as a guarantee of Uzbekistan's accession to the world community. There is no doubt that every nation is unique with its culture, history, heritage and traditions. However, a nation develops not only at the expense of its own potential, but also at the expense of enrichment under the influence of the spiritual and material values of neighboring, as well as other nations and peoples that are geographically distant. It should be noted that in the context of a sharp clash of integration and non-integration processes in interethnic relations, the problem of improving the culture of interethnic communication, ensuring the effectiveness of interethnic relations is of particular importance. The success of the spiritual and moral development of any nation largely depends on its ability to accept and assimilate the best qualities in the culture of all the peoples of the world. In the development of national culture, no matter how unique, unique, multifaceted they are, their interaction at all stages of history, the process of mutual enrichment has played an important role. In the process of cooperation between national cultures, one of them inevitably takes something from the other. Attempts to separate a nation from the influence of other nations can have negative consequences for a nation that is entangled around its own national culture. In this sense, "as we strive to raise our morale, to develop our youth in the spirit of national and universal values, we must never become entangled in our own shells."[2] For example, the Uzbek-Kazakh people have established friendly relations in a place where traditions, values and customs have always been close to each other, "Aytis" poetry contest, "Altibakan", ,, Tusaukeser celebrates national holidays together. The anniversaries of such well-known figures of literature and art as Toli bi, Ayteke bi, Qazibek bi, Abay, Jambul, MukhtorAvezov, SobitMukanov, GabitMusrepov, MukogaliMakateyev are being celebrated. [3] Or the activities of the ensemble "Orzu" at the Turkmen Cultural Center of Karakalpakstan, the publication of the newspaper "Mekan" in the center, the participation of the Turkmen folk ensemble "Alang" in Chandir, the singing of national customs and traditions. The participation of such teams as "Dustlik" and "JashKiyal" (Andijan), "Manas" (Jizzakh), "Manas" (Namangan) and "Jan-Janay" (Syrdarya) is significant.

References:

1. http://www.lex.uz/ru/docs/-2639463?otherlang=1

2. Karimov I.A. Adabiyotgae'tibor- ma'naviyatga, kelajakkae'tibor. -T.: ,,O'zbekiston", 2009. -B.32.

3. http://interkomitet.uz/qomita-haqida/milliy-madaniy-markazlar/o-zbekiston-qozoq-milliy-madaniy-markazi/?lang=uk/

4. Jumayev T.X. Millatlararototuvlikmasalasidakoreysdiasporasiningtutgano'rni //(,,Global lashuvsharoitidamillatlararototuvlikvabag'rikenglikningahamiyati"mavzusidarespublikailmiy-amaliyanjumanmateriallari). 1-kitob.Navoiy, 2018.-B.65-66.

O'ZBEKISTON SUD-HUQUQ TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH VA UNING DAVLAT BOSHQARUVIDAGI O'RNI

Talipov Ulug'bek
Ismatov Shoxruh
Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zMU
Tarix fakulteti Davlat boshqaruvi va mahalliy
o'zini o'zi boshqaruv yo'nalishi magistrantlari
Telefon: +998930060095
+998997095903
Ula_TUN9597@mail.ru

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekistonda eng yangi davrdagi sud-huquq tizimidagi islohotlar tahlili va yangiliklari bayon qilingan.

Kalit so'zlar: ixtisoslashuv, kodifikatsiya, sanksiya, hibsxona, videokuzatuv, videokamera, statsionar, optimallashtirish, elektron jinoyat ishi.

Sud-huquq sohasida boshlangan mutlaqo yangicha yo'nalishdagi islohotlar o'z samarasini bera boshladi. Mamlakatda sud hokimiyati chinakam davlatning oliy hokimiyat organiga aylantirildi.

Sudlarning ixtisoslashuvi amalga oshirildi. Sudyalikka nomzodlarni tanlash va vazifaga tavsiya etish tizimi tubdan yangilandi. Ma'muriy, iqtisodiy, fuqarolik, jinoyat qonunchiligi izchil yangilanmoqda, qonunchilikda kodifikatsiya jarayonlari amalga oshirilmoqda.

Qonun ustuvorligini ta'minlash va sud-huquq tizimini yanada isloh qilish sohasida — fuqarolar shaxsiy hayoti daxlsizligining konstitutsiyaviy kafolatlarini, shu jumladan, tintuv va telefon orqali so'zlashuvlarni eshitib turishga sanksiya berish huquqini sudlarga o'tkazish, Oliy Majlis huzurida Sud hokimiyati mustaqilligini ta'minlashga ko'maklashish bo'yicha komissiyani tashkil etish orqali yanada mustahkamlash, milliy xavfsizlik organlari tizimini tubdan isloh qilish, vaqtincha saqlash, tergov hibsxonalari, jazoni ijro etish muassasalarini videokuzatuv tizimlari bilan jihozlash, yo'l-patrul va patrul-post xizmati xodimlarini mobil videokameralar bilan ta'minlash, patrul xizmatining statsionar postlari sonini optimallashtirish masalalariga ustuvor ahamiyat qaratildi.

Sud hokimiyatining chinakam mustaqilligini ta'minlash, sudlar faoliyatini yaxshilash bo'yicha muhim islohotlar amalga oshirildi. 2018 yilda 1881 ta jinoyat ishi dalillar yetarli bo'lmagani uchun tugatildi, 590 nafar shaxs sudlar tomonidan (bu raqam 2016 yilda 28 tani, 2017 yilda 263 tani tashkil etgan) oqlandi; 5462 nafar shaxsga nisbatan tergovda asossiz qo'yilgan moddalar ayblovdan chiqarib tashlandi, man etilgan tashkilotlarga adashib kirib qolgan, qilmishiga pushaymon bo'lib, tuzalish yo'liga o'tgan fuqarolarning murojaatlarini ko'rib chiqish bo'yicha Respublika idoralararo komissiyasi tuzildi; joylarda sudyalikka nomzodlarning shaxsiy va kasbiy sifatlarini o'rganish uchun jamoatchilik komissiyalari tashkil etildi; adolat, ochiqlik va oshkoralikni ta'minlash maqsadida sudda ishlarni elektron taqsimlash tizimi amaliyotga kiritildi. Endilikda inson aralashuvisiz sudya qaysi ishni ko'rishini elektron dastur belgilaydi; sud-tergov faoliyatida ochiqlik, oshkoralik va qonuniylikni ta'minlash, ortiqcha ovoragarchilik va sarf-xarajatlarga yo'l qo'ymaslik maqsadida "elektron jinoyat ishi" va "masofadan turib so'roq qilish" tizimlari ham joriy etilmoqda; fuqarolarning huquq-erkinliklarini ta'minlash borasida advokatlarning vakolatlari kengaytirildi; 2018 yilda xavfsizlik xizmati idoralarining vazifa va vakolatlari to'liq qayta ko'rib chiqilib, barcha darajadagi xodimlar faoliyatiga xolisona baho berildi; ilk bor "O'zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati to'g'risida"gi Qonun qabul qilinib, unga asosan davlat manfaatlarini ichki va tashqi tahdidlardan ishonchli himoya qilish yangi tuzilgan maxsus idoraning asosiy vazifasi etib belgilandi; fuqarolar tinchligi, jamoat xavfsizligini ta'minlash, Ichki ishlar va Milliy gvardiya qo'shinlari bo'linmalarini har tomonlama qo'llab-quvvatlash bo'yicha ham qator ijobiy amalga oshirildi; jamoat tartibini saqlash va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish borasidagi sa'y-harakatlar, avvalo, keng jamoatchilikning yordami bilan umumiy jinoyatchilikni 36 foizga kamaytirishga erishildi; 3205 ta yoki 35% dan ziyod mahallada bironta ham jinoyat sodir etilmadi; konstitutsiyada kafolatlangan fuqarolarning erkin harakatlanish huquqlarini ta'minlash maqsadida propiska va viza berishdagi qiyinchiliklar bartaraf etildi; 39 ta mamlakat fuqarolariga viza berish tartibi soddalashtirilib, elektron viza tizimi joriy qilingani natijasida O'zbekistonga 2018 yilda qariyb 4 mln. nafar xorijlik sayyoh tashrif buyurdi; uzoq

yillar mamlakatda istiqomat qilib, jamiyat ravnaqiga munosib hissa qo'shib kelayotgan 2528 nafar shaxs O'zbekiston Respublikasi fuqaroligiga qabul qilindi; davlat va jamiyat rivojiga, xalqning adolatga bo'lgan ishonchiga jiddiy putur yetkazadigan xavf — korrupsiyaning oldini olish va unga qarshi keskin kurashish borasida aniq choralar ko'rildi. Mana shunday og'ir jinoyatni sodir etgan 1177 nafar mansabdor shaxs jinoiy javobgarlikka tortildi; O'zbekiston Respublikasi Sudyalar oliy kengashi huzurida Sudyalar oliy maktabi tashkil etildi; mahkumlar huquqlarini ta'minlashning qo'shimcha mexanizmlarini joriy etish, penitensiar tizimda xalqaro standartlarni keng joriy etish maqsadida Prezidentning "Jinoyat-ijroiya qonunchiligini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qarori qabul qilindi; jamiyat hayotining barcha sohalarida korrupsiyaning sabablari va yuzaga kelish shart-sharoitlarini kompleks bartaraf etish bo'yicha samarali chora-tadbirlarni amalga oshirish maqsadida "O'zbekiston Respublikasida korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Prezident farmoni qabul qilindi; Bosh prokuratura Akademiyasi tashkil etildi; fuqarolar turmushidagi noqulayliklarni bartaraf etish, savdo-iqtisodiy munosabatlar va turizmni rivojlantirish maqsadida viloyatlararo yo'l-patrul postlari soni qisqartirildi; sud-tergov jarayonlarining shaffofligini oshirish, taraflarning o'zaro tortishuvi tamoyilini mustahkamlash, jinoyat ishlarini yuritishda inson huquqlarini himoya qilishga oid ilg'or xalqaro standartlarni joriy etishga qaratilgan "Jinoyat va jinoyat-protsessual qonunchiligi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Prezident qarori qabul qilindi. Qaror bilan O'zbekiston Respublikasining "Jinoyat va jinoyat-protsessual qonunchiligini takomillashtirish Konsepsiyasi" tasdiqlandi; shaxsiy ma'lumotlarning huquqiy maqomini belgilash va ularni himoya qilish mexanizmini takomillashtirish maqsadida "Shaxsga doir ma'lumotlar to'g'risida"gi qonun qabul qilindi; "Ba'zi davlat organlarining faoliyati takomillashtirilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi qonunga muvofiq, sudyalik lavozimiga tayinlanayotgan nomzod bo'yicha tuman va shahar jamoatchiligi fikrini o'rganish tartibi joriy etildi; Prezidentining "Sud-huquq tizimini yanada takomillashtirish va sud hokimiyati organlariga ishonchni oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi va "O'zbekiston Respublikasi sud tizimi tuzilmasini tubdan takomillashtirish va faoliyati samaradorligini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoniga o'zgartirishlar kiritish haqida"gi farmonlariga ko'ra, sudya yordamchisi lavozimi va shtat birliklari joriy etildi; agar ijtimoiy xavfi katta bo'lmagan yoki uncha og'ir bo'lmagan jinoyat sodir etilgan kundan boshlab o'n yil, og'ir yoki o'ta og'ir jinoyat sodir etilgan kundan boshlab yigirma besh yil o'tgan bo'lsa, shaxs javobgarlikka tortilishi mumkin emas; surishtiruv va dastlabki tergov jarayonida tadbirkorlarning huquq va qonuniy manfaatlari himoyasini ta'minlash bo'yicha qo'shimcha kafolatlar yaratish yuzasidan "O'zbekiston Respublikasining Jinoyat, Jinoyat-protsessual va Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodekslariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi qonun qabul qilindi; qonunga muvofiq, zarur bo'lgan taqdirda, tekshirilayotgan sub'ektning hujjatlari hajmi, faoliyatining turi va ko'lamlari hisobga olingan holda, taftish muddati moliya-xo'jalik faoliyatining taftishini o'tkazuvchi shaxsning asoslantirilgan iltimosnomasi bo'yicha surishtiruvchining, tergovchining, prokurorning qarori bilan Bosh prokuror yoki o'rinbosarining roziligiga ko'ra yoxud sudning ajrimi bilan: tadbirkorlik sub'ektlariga nisbatan o'ttiz kalendar kunga hamda davlat organlari va tashkilotlariga, shuningdek ustav fondidagi (ustav kapitalidagi) davlat ulushi 50 foiz va undan ortiq miqdorda bo'lgan xo'jalik yurituvchi sub'ektlarga nisbatan surishtiruvning, dastlabki tergovning va sud majlisida jinoyat ishini muhokama qilishning ushbu kodeksda belgilangan muddatlaridan oshmaydigan muddatga uzaytirilishi mumkin; tadbirkorlik faoliyati bilan bog'liq bo'lgan faktlar bo'yicha tadbirkorlik sub'ektiga nisbatan jinoyat ishini qo'zg'atishga faqat Qoraqalpog'iston Respublikasi prokurorining, viloyatlar va Toshkent shahar prokurorlarining roziligi bilan yoxud Bosh prokuror yoki o'rinbosarining roziligi bilan yo'l qo'yilishi belgilandi; qiynoqqa solish kabi noqonuniy usullarni qo'llashni qat'iyan cheklash maqsadida tergov va vaqtincha saqlash hibsxonalari videokuzatuv vositalari bilan jihozlanadigan bo'ldi; mahkumlar huquqlari himoyasini kuchaytirish va jazoni o'tash sharoitlarini yaxshilash maqsadida jazoni ijro etish muassasalarining moddiy-texnika bazasi mustahkamlandi. 11 ta tergov hibsxonasi va 11-son JIEK tergov hibsxona uchastkasida mavjud tergovchilar xonalariga jami 123 ta zamon talablariga javob beradigan ovoz yozishga mo'ljallangan videokuzatuv vositalari o'rnatilib, ishga tushirildi. bundan tashqari, tergov hibsxonalari va yopiq turdagi jazoni ijro etish muassasalarida audio va videokuzatuv qurilmalari bo'lmagan, advokat va himoya ostidagi shaxsning suhbatini uchinchi shaxslar eshitishini istisno etgan holda, ularni vizual ko'rib turish imkoniyati ega bo'lgan 69 ta alohida xonalar ajratilib, zarur

bo‘lgan mebel va inventarlar bilan jihozlandi[1].

Harakatlar strategiyasi doirasida 2019-yildagi Qonun ustuvorligini ta’minlash va sud-huquq tizimini yanada isloh qilishning ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha davlat dasturi 2019-yilda 15 ta banddan tashkil topdi.

Tungi vaqtda faoliyat yurituvchi umumiy ovqatlanish korxonalari va ko‘ngilochar obyektlarda jinoyatchilikning barvaqt oldini olish va huquqbuzarliklarga qarshi kurashish tizimi yanada takomillashtirildi; 2019-yil 15-okyabrdan boshlab jamoat xavfsizligi bo‘yicha umumiy ovqatlanish korxonalari va ko‘ngilochar obyektlarda zarur xavfsizlik talablarini belgilagan holda ularning 24 soat mobaynida tun-u kun faoliyat yuritishini ta’minlash tartibi belgilandi; ilg’or xorijiy tajriba va xalqaro standartlar inobatga olinib, jazoni ijro etish tizimida shaxsni axloqan tuzatish va jamiyatga ijtimoiy moslashuvini ta’minlash maqsadida mahkumlarni rag’batlantirishning adolatli mezonlari ishlab chiqildi; voyaga yetmagan mahkumlarning ota-onasi yoki ularning o‘rnini bosuvchi shaxslar bilan uchrashishga bo‘lgan huquqiga nisbatan cheklovlar bekor qilindi, mahkuma ayollarning o‘z farzandlari bilan uchrashishining alohida tartibi belgilandi va mahkumlarning uchrashuvlari va telefon orqali so‘zlashuvlari soni ko‘paytirildi; hukumatning “Ichki ishlar organlari profilaktika (katta) inspektorlarining jamoat tartibini saklash bo‘yicha yordamchilari faoliyatini tashkil etish to‘g’risida”gi qarori bilan profilaktika inspektorlariga ko‘maklashuvchi professional faoliyat takomillashtirildi; profilaktik hisobda turgan va muammosi mavjud bo‘lgan shaxslar bilan ishlash bo‘yicha “Sergeli tajribasi” hamda kriminogen vaziyati murakkab bo‘lgan mahallalarda jinoyatchilikni jilovlash bo‘yicha Sirdaryo viloyatining “Jinoyatchilikdan holi mahalla” tajribasi joriy etildi; hududlardagi kriminogen vaziyat va aholi zichligidan kelib chiqib, mahalliy budjet hisobidan 454 ta profilaktika inspektori lavozimi tashkil qilindi; barcha tuman va shaharlarda shtatlarni qayta taqsimlash hisobidan 301 ta xotin-qizlar bilan ishlash bo‘yicha profilaktika katta inspektori lavozimi tuzildi; inson huquqlari sohasidagi xalqaro majburiyatlarni bajarish, ozodlikdan mahrum etish joylarida mahkumlarni saqlash shart-sharoitlarini yanada insonparvarlashtirish maqsadida Prezidentning 2019-yil 2-avgustdagi qarori bilan Qoraqalpog’iston Respublikasi Qo‘ng’irot tumani, Jasliq qo‘rg’onida joylashgan 19-son ixtisoslashtirilgan jazoni ijro etish koloniyasi tugatildi; jazoni ijro etish tizimidagi shaxslarni axloqan tuzatish va ularni jamiyatga ijtimoiy moslashuvini kuchaytirish maqsadida manzil-koloniyalarda jazoni o‘tayotgan, ozodlikdan mahrum etishga hukm qilingan shaxslarga pensiyalar to‘lash tartibi yo‘lga qo‘yildi.

Shuningdek, sudlarda jinoyat ishlarining oshkora ko‘rilishi prinsipini cheklaydigan qo‘shimcha talablarni joriy etish ta’qiqlandi, dalillarning maqbul emasligi tartibi belgilanib, jinoyat qonunchiligining yanada liberallashuvi hamda alohida toifadagi jinoyatlarni jinoiy yurisdiksiyadan chiqarish amalga oshirildi, ozodlikdan mahrum etish bilan bog’liq bo‘lmagan jazolar ro‘yxati kengaytirildi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

1. “O‘zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati to‘g‘risida”gi Qonun
2. strategy.uz
3. conference.uz
4. lex.uz.

[1] HARAKATLAR STRATEGIYASI BILAN 3 YIL: KUTILGAN NATIJALAR, YUQORI SAMARADORLIK VA YUKSAK MARRALAR. //https://strategy.uz/index.php?news=993

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР" МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 25-КЎП ТАРМОҚЛИ ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

(12-қисм)

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 28.02.2021

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000